

Politechnika Warszawska

W Y D Z I A Ł E L E K T R Y C Z N Y

Instytut Elektrotechniki Teoretycznej i Systemów Informacyjno-Pomiarowych

Praca dyplomowa inżynierska

na kierunku Informatyka Stosowana
w specjalności Inżynieria danych i multimedia

Konstrukcja i oprogramowanie robota wyposażonego w kamerę do monitorowania budynku

Jordan Parviaainen

numer albumu 319084

promotor
dr hab. inż. Marcin Kołodziej, prof.

WARSZAWA 2025

Konstrukcja i oprogramowanie robota wyposażonego w kamerę do monitorowania budynku

Streszczenie

To jest streszczenie. To jest trochę za krótkie, jako że powinno zająć całą stronę.

 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetur id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

 Nam dui ligula, fringilla a, euismod sodales, sollicitudin vel, wisi. Morbi auctor lorem non justo. Nam lacus libero, pretium at, lobortis vitae, ultricies et, tellus. Donec aliquet, tortor sed accumsan bibendum, erat ligula aliquet magna, vitae ornare odio metus a mi. Morbi ac orci et nisl hendrerit mollis. Suspendisse ut massa. Cras nec ante. Pellentesque a nulla. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Aliquam tincidunt urna. Nulla ullamcorper vestibulum turpis. Pellentesque cursus luctus mauris.

 Nulla malesuada porttitor diam. Donec felis erat, congue non, volutpat at, tincidunt tristique, libero. Vivamus viverra fermentum felis. Donec nonummy pellentesque ante. Phasellus adipiscing semper elit. Proin fermentum massa ac quam. Sed diam turpis, molestie vitae, placerat a, molestie nec, leo. Maecenas lacinia. Nam ipsum ligula, eleifend at, accumsan nec, suscipit a, ipsum. Morbi blandit ligula feugiat magna. Nunc eleifend consequat lorem. Sed lacinia nulla vitae enim. Pellentesque tincidunt purus vel magna. Integer non enim. Praesent euismod nunc eu purus. Donec bibendum quam in tellus. Nullam cursus pulvinar lectus. Donec et mi. Nam vulputate metus eu enim. Vestibulum pellentesque felis eu massa.

 Quisque ullamcorper placerat ipsum. Cras nibh. Morbi vel justo vitae lacus tincidunt ultrices. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In hac habitasse platea dictumst. Integer tempus convallis augue. Etiam facilisis. Nunc elementum fermentum wisi. Aenean placerat. Ut imperdiet, enim sed gravida sollicitudin, felis odio placerat quam, ac pulvinar elit purus eget enim. Nunc vitae tortor. Proin tempus nibh sit amet nisl. Vivamus quis tortor vitae risus porta vehicula.

Słowa kluczowe: A, B, C

Constructing and programming a camera equipped robot for indoor surveillance

Abstract

This is abstract. This one is a little too short as it should occupy the whole page.

 Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetuer id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

 Nam dui ligula, fringilla a, euismod sodales, sollicitudin vel, wisi. Morbi auctor lorem non justo. Nam lacus libero, pretium at, lobortis vitae, ultricies et, tellus. Donec aliquet, tortor sed accumsan bibendum, erat ligula aliquet magna, vitae ornare odio metus a mi. Morbi ac orci et nisl hendrerit mollis. Suspendisse ut massa. Cras nec ante. Pellentesque a nulla. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Aliquam tincidunt urna. Nulla ullamcorper vestibulum turpis. Pellentesque cursus luctus mauris.

 Nulla malesuada porttitor diam. Donec felis erat, congue non, volutpat at, tincidunt tristique, libero. Vivamus viverra fermentum felis. Donec nonummy pellentesque ante. Phasellus adipiscing semper elit. Proin fermentum massa ac quam. Sed diam turpis, molestie vitae, placerat a, molestie nec, leo. Maecenas lacinia. Nam ipsum ligula, eleifend at, accumsan nec, suscipit a, ipsum. Morbi blandit ligula feugiat magna. Nunc eleifend consequat lorem. Sed lacinia nulla vitae enim. Pellentesque tincidunt purus vel magna. Integer non enim. Praesent euismod nunc eu purus. Donec bibendum quam in tellus. Nullam cursus pulvinar lectus. Donec et mi. Nam vulputate metus eu enim. Vestibulum pellentesque felis eu massa.

 Quisque ullamcorper placerat ipsum. Cras nibh. Morbi vel justo vitae lacus tincidunt ultrices. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. In hac habitasse platea dictumst. Integer tempus convallis augue. Etiam facilisis. Nunc elementum fermentum wisi. Aenean placerat. Ut imperdiet, enim sed gravida sollicitudin, felis odio placerat quam, ac pulvinar elit purus eget enim. Nunc vitae tortor. Proin tempus nibh sit amet nisl. Vivamus quis tortor vitae risus porta vehicula.

Keywords: X, Y, Z

Spis treści

1 Wstęp	9
1.1 Cel i zakres pracy	9
1.2 Problematyka	9
1.3 Powiązane publikacje naukowe	10
1.4 Istniejące rozwiązania komercyjne	10
1.5 Motywacja	11
2 Sprzęt	13
2.1 Cel	13
2.2 Korpus	13
2.3 Elektronika	14
2.4 Zasilanie	15
2.5 Schemat układu	16
2.6 Złożona konstrukcja	17
3 Oprogramowanie	19
3.1 Definicja wymagań	19
3.2 Architektura systemu	20
3.3 Wdrożenie	21
3.4 Serwis użytkowników i ustawień	22
3.5 Serwis sterujący silnikami robota	23
3.6 Serwis kamery	25
3.7 Serwis archiwizacji zdjęć	25
3.8 Strona internetowa	25
3.9 Moduł joysticka do sterowania ruchem robota	28
4 Testy	30
5 Podsumowanie	31
Bibliografia	33
Wykaz skrótów i symboli	34

Spis rysunków	35
Spis tabel	36
Spis załączników	37

Rozdział 1

Wstęp

1.1 Cel i zakres pracy

Celem pracy było zbudowanie mobilnego robota, który może być wykorzystany do monitorowania budynku. Podstawowym jego wyposażeniem jest kamera. Robot jest zdolny do poruszania się na kołach.

Obsługa odbywa się przez aplikację webową (przeglądarkową). Oprogramowanie pozwala na zdalne sterowanie pojazdem bez kontaktu wzrokowego dzięki strumieniowaniu obrazu z kamery na żywo. Dane wizualne z kamery są gromadzone i regularnie wysyłane na zdalny nośnik. Aplikacja jest zabezpieczona przed nieupoważnionymi osobami i pozwala na zarządzanie dostępem użytkowników.

1.2 Problematyka

Monitoring miejsc, obiektów itp. to powszechna praktyka w miejscach zarówno publicznych, jak i prywatnych. Jest to jeden ze środków ochrony ludzi i mienia. Jak opisuje artykuł[8] opublikowany w *Wall Street Journal*, masowy monitoring prędko się upowszechnił po traumatycznej tragedii zamachu na wieże World Trade Center 11 września 2001 roku. Obecnie przemysł nadzorowania za pomocą kamer jest wyceniany na ok. 74 miliardy USD[2] i przewiduje się roczny wzrost na poziomie 12%.

Ogląd na stan obecny i kierunek rozwoju systemów do wideo monitoringu przedstawiają artykuły naukowe: [1] oraz [7]. Najbardziej powszechnym systemem monitoringu jest sieć zainstalowanych na stałe kamer. Kiedyś były to zamknięte obwody, do których obserwowania trzeba było stale zatrudniać ochroniarzy. Dziś powszechnie są tzw. kamery IP ze stałym podłączeniem do internetu, coraz częściej bezprzewodowym. Otwiera to drogi do nowych możliwości w zakresie archiwizacji, przetwarzania i podejmowania decyzji na podstawie danych wideo. Coraz częściej sięga się po zaawansowane metody przetwarzania obrazu wykorzystujące uczenie maszynowe, sztuczną inteligencję. Stawia się też na zastosowanie szerokiej gamy sensorów oprócz samych kamer.

Jednym z innowacyjnych rozwiązań dotyczących monitoringu są mobilne roboty. Nie jest to (jeszcze) podejście głównego nurtu, ale pojawiają się głosy mówiące o potrzebie takich rozwiązań, jak i same konstrukcji. Zaletami takich rozwiązań są m.in.

- zwiększenie obszaru pokrytego monitoringiem – statycznie zamontowane kamery mają martwe pola,
- zmniejszenie zasobów potrzebnych na nadzór dużych powierzchni – wiele kamer statycznych może zastąpić jeden mobilny robot.

Na konferencji *2010 IEEE Workshop on Advanced Robotics and its Social Impacts* tematem jednego z wystąpień było *Intelligent surveillance and security robot systems*[3]. Zaprezentowanych zostało kilka typów nowatorskich, inteligentnych rozwiązań do monitoringu, oto opis jednego z nich:

A mobile patrol robot named ‘STAR’, with a unique single pivot design, is driven by four independently steered wheels, which enables changing the direction on the spot. The mobile robot is designed for surveillance over a vast range of fields with the guidance by a GPS sensor and a scanning laser range finder.

Ta praca wpisuje się w dziedzinę podobnych rozwiązań.

1.3 Powiązane publikacje naukowe

Przeszukując literaturę naukową w tematyce mobilnych robotów nadzorujących, można zauważyc, że nie jest to popularna dziedzina i wiele prac przedstawia jedynie projekty i/lub niezbyt mocno rozwinięte prototypy. Tutaj pokrótko przedstawię kilka z ciekawzych pomysłów.

W [6] opisany jest prototyp jeżdżącego robota wyposażonego w kamerę opartego o platformy Raspberry Pi i Arduino. Jego oprogramowanie pozwala na sterowanie poprzez stronę internetową, jak i na automatyczne wykrywanie nieprawidłowości w nadzorowanym otoczeniu za pomocą algorytmów analizy obrazu.

Inna konstrukcja tego typu została opisana w [4]. Robot oparty jest o popularny mikrokomputer Raspberry Pi 4, który steruje silnikami i przetwarza dane z sensorów – czujnika ruchu PIR i kamery. Jedną z funkcjonalności jest wykrywanie twarzy i wysyłanie powiadomień o wykryciu nieznanych osób.

W [5] przedstawiony jest jeżdżący robot z kamerą, oparty na Raspberry Pi i na mikrokontrolerze Arduino. Ma on funkcję autonomicznego patrolowania terenu wraz ze zdolnością do omijania przeszkód dzięki zamontowanym czujnikom odległości.

1.4 Istniejące rozwiązania komercyjne

Mimo, że obszar mobilnych robotów nadzorujących może się wydawać nierożwinięty i niedojrzały, to na rynku istnieje kilka firm, których działalność opiera się na tego typu rozwiązaniami.

Jedną z nich jest SMP Robotics. Jej flagową linią produktów są mobilne roboty przeznaczone do nadzoru terenów zewnętrznych. Są to pojazdy wyposażone w kamerę zamontowaną na słupku,

przykładowy model przedstawiony na zdjęciu 1. Oferują m.in.: w pełni autonomiczny patrol,

Rysunek 1. Robot patrolowy firmy SMP Robotics

sterowanie głosowe, rozpoznawanie twarzy w odległości do 50 metrów i system automatycznego ładowania akumulatorów.

Firma Robotnik produkuje roboty do różnych zastosowań, w tym model *RB-Watcher*. Jest on przeznaczony do autonomicznego nadzoru wewnętrz budynków, jak i na zewnątrz. Jego wyposażenie obejmuje bispektralną kamerę, GPS i mikrofon. Do orientacji w przestrzeni wykorzystuje algorytmy typu SLAM (*Simultaneous localization and mapping*). Budową przypomina on wspomnianego wyżej robota 1.4 od SMP Robotics, ale jest wyraźnie niższy. Jest on przedstawiony na zdjęciu 2.

Podobne rozwiązanie oferuje firma Knightscope. Na stronie internetowej produktu chwalą się rezultatami zastosowania w postaci:

- zmniejszenia liczby zgłaszanych przestępstw o 46%,
- zwiększenia liczby aresztów o 27%,
- zmniejszenia liczby wystawionych mandatów o 68%.

Robot firmy Knightscope wygląda inaczej od przedstawionych wcześniej konkurencyjnych produktów – widać to na zdjęciu 3.

Mobilne roboty nadzorujące oferują także firmy: Cobalt AI, Running Brains Robotics, Super Droid Robots i inne.

1.5 Motywacja

Obszar mobilnych robotów sprawujących nadzór wydaje się mieć duży potencjał. Jednocześnie rozwiązania z tej dziedziny nie należą do kanonu narzędzi typowo stosowanych do monitoringu. Dlatego jest to nisza, która pozostawia w mojej opinii nadal pole do eksploracji.

Zakres tej pracy jest ciekawy ze względu na konieczną fuzję kilku dziedzin inżynierii – informatyki, elektroniki i mechaniki. Jako że jednak moją specjalizacją jest informatyka, to najbardziej skupiam

Rozdział 1. Wstęp

się na części związanej z oprogramowaniem robota. W tym obszarze widzę kilka wyzwań związanych z:

- cyberbezpieczeństwem – zabezpieczenie dostępu do aplikacji webowej, danych użytkowników,
- przetwarzaniem danych w czasie rzeczywistym – przy sterowaniu robotem,
- przetwarzaniem multimedialnych – strumieniowanie obrazu z kamery do wielu użytkowników.

Wyzwania te czynią tę pracę okazją do rozwoju.

Rysunek 2. Robot patrolowy RB Watcher firmy Robotnik

Rysunek 3. Robot patrolowy K5 firmy Knightscope

Rozdział 2

Sprzęt

2.1 Cel

Celami tej części projektu były:

- zaplanowanie fizycznej budowy,
- zaprojektowanie układu elektronicznego,
- wybranie i pozyskanie odpowiednich części,
- fizyczne skonstruowanie maszyny.

2.2 Korpus

Robot z założenia miał poruszać się na kołach, więc nieodzowne były silniki i podwozie. Ze względu

na brak doświadczenia w konstrukcji pojazdów, zdecydowano się na dobranie gotowego rozwiązania.

Na rynku znaleziono produkt będący zestawem do budowy robota jeżdżącego. Składa się on z:

- dwóch podstaw o rozmiarze 26 x 15 cm,
- czterech silników prądu stałego z przekładnią zasilanych napięciem 6V, o momencie obrotowym 0,78 Nm i poborze prądu 0,19 - 1,0 A,
- czterech kół z gumowymi oponami o średnicy 6,5 cm,
- elementów montażowych – śrubki, dystanse, nakrętki itp.

Zawartość zestawu przedstawiona jest na zdjęciu 4.

Zdecydowano, że biorąc pod uwagę masę konstrukcji, cztery koła jezdne nie są potrzebne i dwa przednie powinny wystarczyć. Na tył robota przeznaczono obrotowe kółko podporowe. Dzięki takiemu rozwiązaniu zostaje więcej miejsca na umiejscowienie innych komponentów pomiędzy platformami. Liczne otwory montażowe w podwoziu zostały wykorzystane do umocowania różnych elementów maszyny.

2.3 Elektronika

Wymagania stawiane względem oprogramowania robota były dosyć wysokie – strumieniowanie obrazu z kamery, serwowanie aplikacji internetowej, gromadzenie danych. Jednocześnie potrzebny był interfejs do sterowania silnikami, czy zbierania danych z czujników. Platformą, która łączy świat pełnoprawnych komputerów i elektroniki jest popularne Raspberry Pi. Konkretnym modelem wybranym do realizacji tego projektu jest Raspberry Pi 3B+. Najważniejsze elementy specyfikacji:

- wymiary 85 x 56 mm,
- 64-bitowy procesor ARM o taktowaniu 1.4GHz oraz 1GB RAM,
- karta graficzna Cortex-A53,
- karty Wi-Fi i Ethernet,
- cztery porty USB 2.0,
- porty: 4 x USB, HDMI, RCA, DSI (do wyświetlacza), CSI (do kamery), MicroSD,
- 40 pinów GPIO,
- napięcie zasilania 5V.

Pewną bolączkę stanowił dobór układu zasilania. W porównaniu do np. Arduino, wadą Raspberry Pi jest mała tolerancja zakresu napięcia zasilania – +- 5%. Ponadto nie posiada układów chroniących przed przepięciami, więc nie jest trudno spalić to urządzenie projektując nieodpowiedni układ lub zwyczajnie będąc nieostrożnym. Wybrane do projektu silniki elektryczne wymagają wyższego

Rysunek 4. Gotowa platforma do budowy robota jeżdżącego

napięcia - 6V. Dodatkowym utrudnieniem jest charakterystyka silników prądu stałego, które generują zakłócenia na linii zasilania i mają wysoki prąd rozruchowy.

Z powyższych względów postawiono na gotowy układ projektowany pod Raspberry Pi. Jest to nakładka *Motor Driver Hat SKU21789* od firmy SB Components, która zawiera:

- dwukanałowy sterownik silników DC o napięciu 6 - 12 V o poborze prądu do 3A,
- generator sygnału PWM o rozdzielczości 12 bitów,
- regulator napięcia 5V do zasilania Raspberry Pi,
- interfejs komunikacyjny I2C.

Komponent ten, zamontowany na Raspberry Pi, przedstawiony jest na zdjęciu 5.

Rysunek 5. Nakładka *Motor Driver Hat SKU21789* na Raspberry Pi

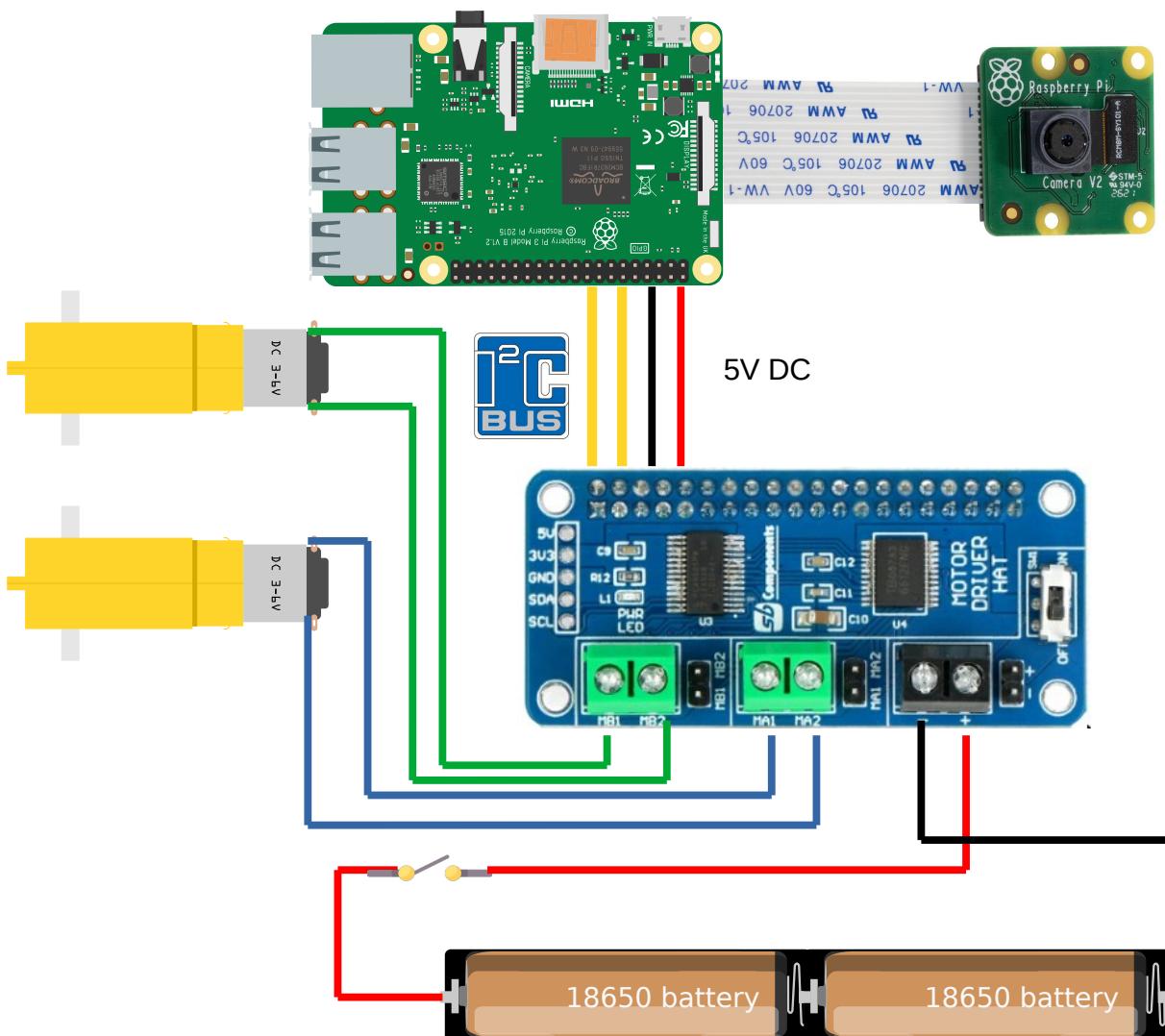
2.4 Zasilanie

Ze względu na mobilność robota wybrano zasilanie akumulatorowe. Dzięki zastosowaniu wyżej opisanego układu 2.3, zarówno płytę Raspberry Pi z periferiami, jak i silniki można zasilić z tego samego źródła. Początkowo próbowało zastosować zwykłe baterie AA 1,5V, połączone szeregowo w celu uzyskania źródła napięcia 6V. To rozwiązanie okazało się nieefektywne – Raspberry Pi nawet nie było w stanie w całości przejść sekwencji bootowania. Prawdopodobnie wykorzystane baterie AA nie miały wystarczającej wydajności prądowej.

Ostatecznie zastosowano dwie baterie litowo-jonowe 3,7V typu 18650 o pojemności 3,2 Ah połączone szeregowo. Mają one wydajność prądową klasy 2C, co oznacza, że można z nich pobierać nawet 6,4 A prądu. Rozwiążanie to sprostało wyzwaniu jednoczesnego zasilenia mikrokomputera z peryferiami i silników. Dodatkową stabilność zapewniło podłączenie równolegle dwóch kondensatorów elektrolitycznych o łącznej pojemności 4800 μ F w celu złagodzenia chwilowych spadków napięcia.

2.5 Schemat układu

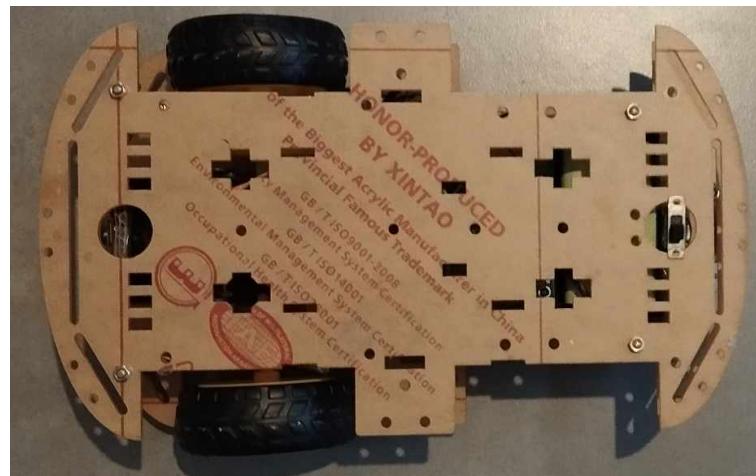
Połączenie części elektronicznych jest przedstawione na schemacie 6.

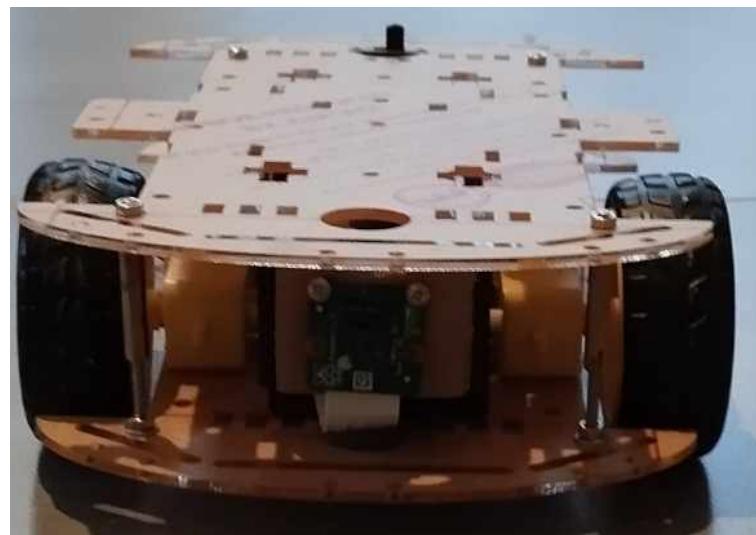
Rysunek 6. Schemat połączeniowy

2.6 Złożona konstrukcja

Po złożeniu podwozia i zamontowaniu połączonych elementów elektronicznych konstrukcja była ukończona. Efekt końcowy przedstawiają zdjęcia robota z góry 7, z przodu 8, z prawego boku 10, z lewego boku 9 i z tyłu 11.

Rysunek 7. Zdjęcie robota z góry

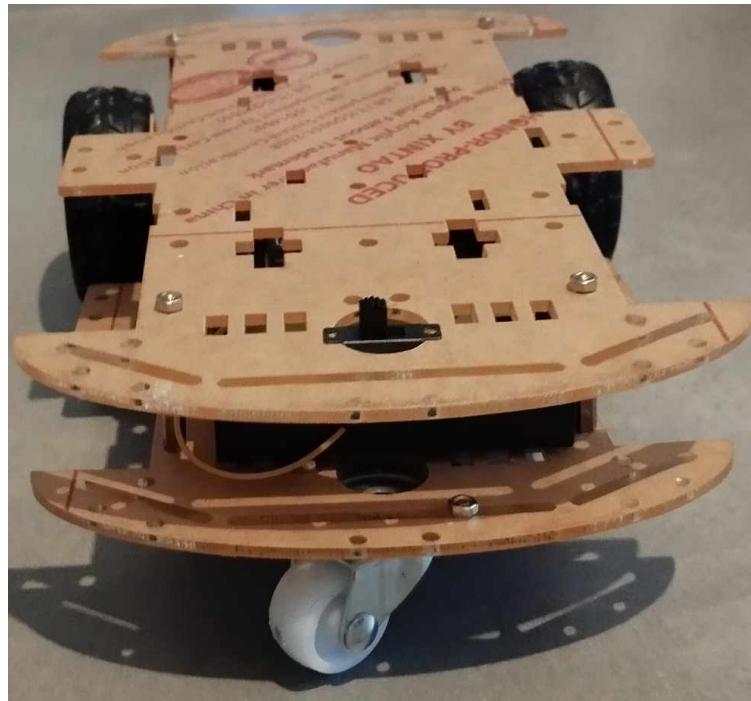
Rysunek 8. Zdjęcie robota z przodu

Rysunek 9. Zdjęcie robota z lewej strony

Rysunek 10. Zdjęcie robota z prawej strony

Rysunek 11. Zdjęcie robota z tyłu

Rozdział 3

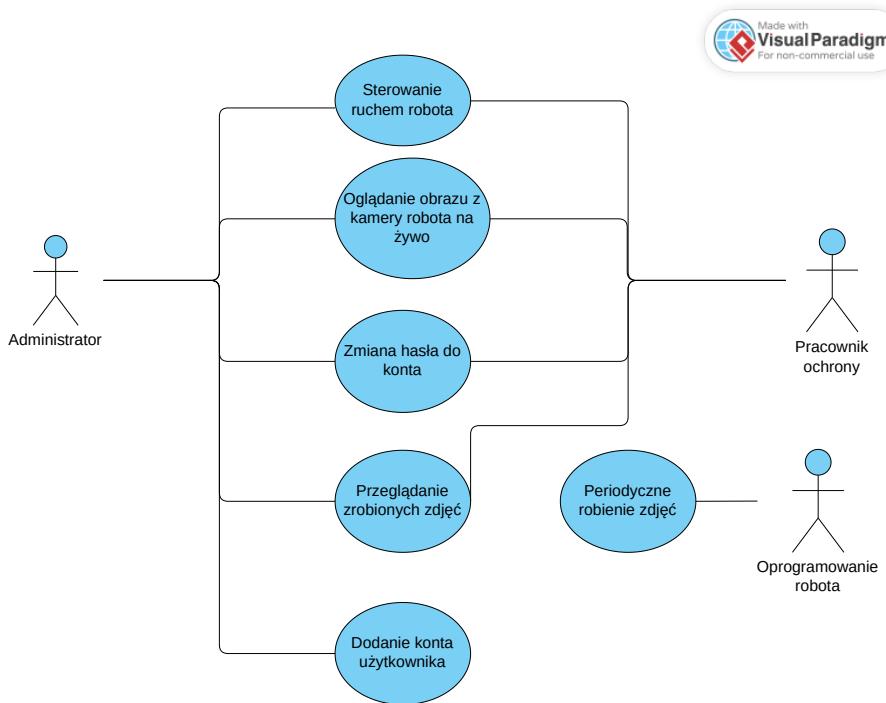
Oprogramowanie

3.1 Definicja wymagań

Celem tej części projektu było zaprojektowanie i napisanie oprogramowania robota. Określono, że będą dwa rodzaje aktorów ludzkich wchodzących w interakcje z systemem:

- administrator – jest tylko jeden i ma dostęp do wszystkich ustawień i zarządzania pozostałymi użytkownikami;
- pracownik ochrony – ma dostęp do kluczowych funkcjonalności;

Funkcjonalności, jakie ma posiadać system zostały zdefiniowane na diagramie przypadków użycia 12.

Rysunek 12. Diagram przypadków użycia

3.2 Architektura systemu

Zdecydowano się na interfejs użytkownika w formie aplikacji przeglądarkowej (webowej). Rozwiązanie to pozwala na dostęp do systemu bez instalacji żadnego oprogramowania. Ponadto taka forma aplikacji pozwala na dostęp przez szeroką gamę urządzeń końcowych – komputery, smartfony, tablety itp.

Zgrubny podział aplikacji jest na:

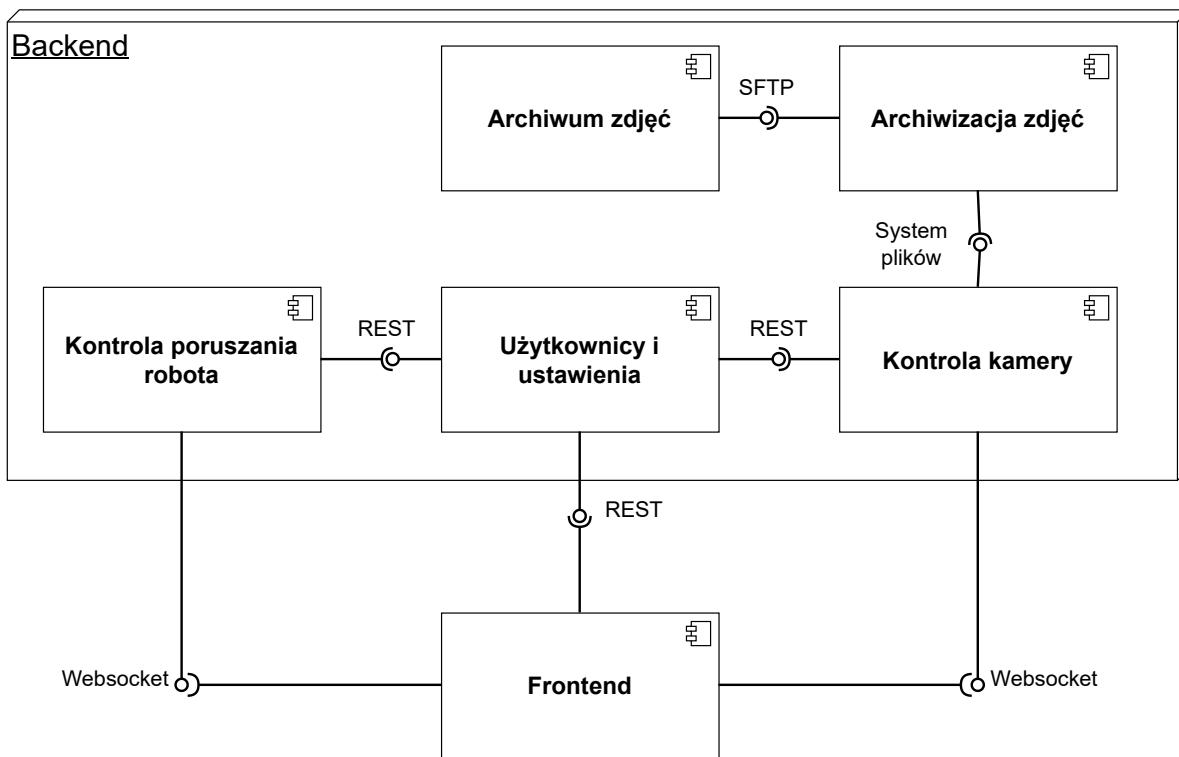
- Frontend

Aplikacja uruchamiana w przeglądarce użytkownika. Prezentuje dane przychodzące z robota użytkownikowi. Przesyła do backendu dane pochodzące od użytkownika.

- Backend

Aplikacja działająca na sprzęcie robota. Wysyłająca dane do frontendu i przetwarzająca przychodzące dane. Steruje zachowaniem robota.

Na backendzie ze względu na różnorodną i wielowarstwową funkcjonalność aplikacji zdecydowano się na architekturę mikroserwisową. Wysokopoziomowa komunikacja modułów między sobą ukazana jest na diagramie komponentów 13.

Rysunek 13. Diagram komponentów

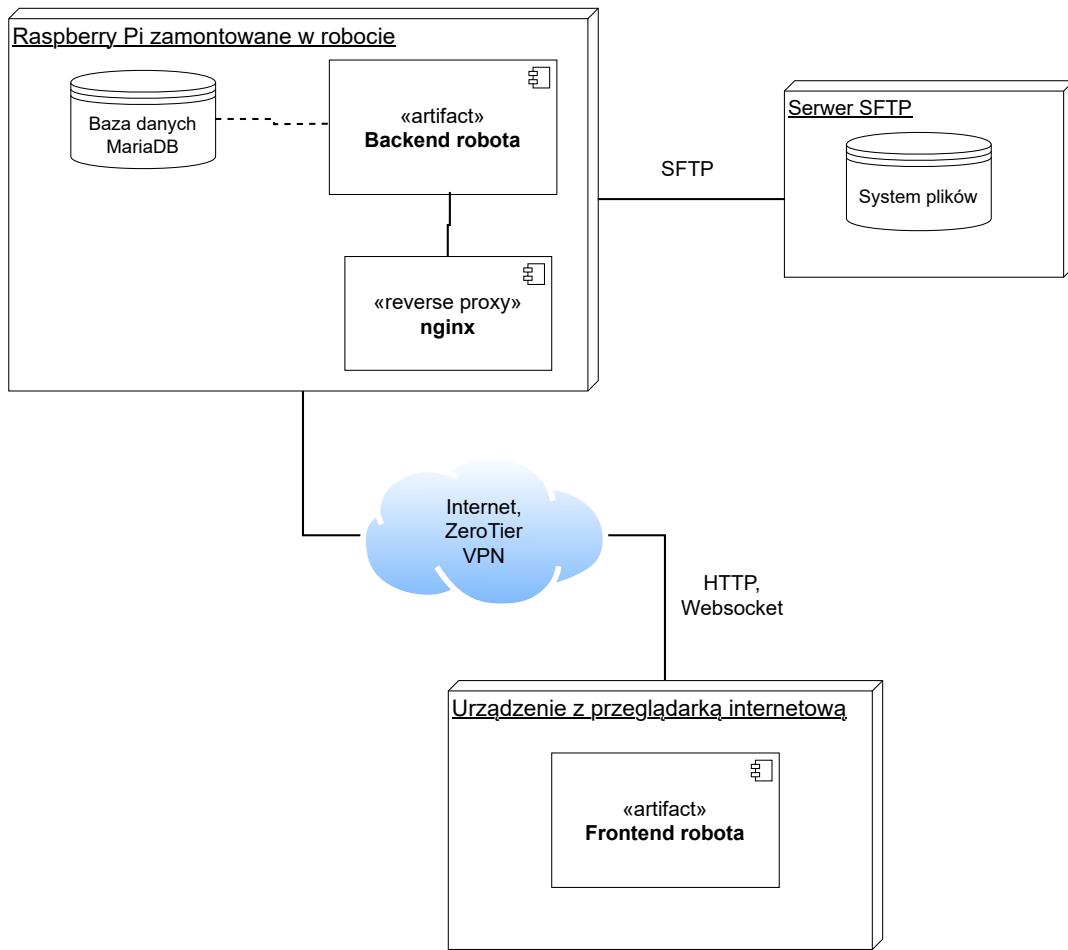
3.3 Wdrożenie

Wdrożona aplikacja ma działać na sprzęcie samego robota i na urządzeniach końcowych użytkowników. Wykorzystując możliwości minikomputera Raspberry Pi stawiany jest na nim serwer backendu i frontendu. Jedynym wykorzystaniem zewnętrznej infrastruktury jest zewnętrzny serwer na pliki, gdzie archiwizowane są zdjęcia. Architektura wdrożeniowa przedstawiona jest na schemacie 14.

We wdrożeniu wszystkie moduły backendowe są schowane za reverse proxy, które stanowi odpowiednio skonfigurowany serwer HTTP *nginx*. Do uruchamiania całej aplikacji napisany został skrypt w bashu. Skrypt ten z kolei jest uruchamiany przez specjalnie napisany serwis *systemd*¹.

Jeśli chodzi o architekturę sieciową, to robot jest połączony do internetu przez bezprzewodową sieć Wi-Fi. Ponadto, administrator może podłączyć maszynę do wirtualnej sieci prywatnej. *ZeroTier* jest popularnym tego typu oprogramowaniem wykorzystanym w tym projekcie. Dzięki temu rozwiązaniu użytkownicy robota mogą korzystać z systemu robota w jakimkolwiek miejscu z dostępem do internetu. Jednocześnie *ZeroTier* szyfruje cały ruch sieciowy od końca do końca, co gwarantuje bezpieczeństwo i prywatność.

¹*systemd* to menadżer systemu i usług w wielu dystrybucjach systemu operacyjnego GNU/Linux.

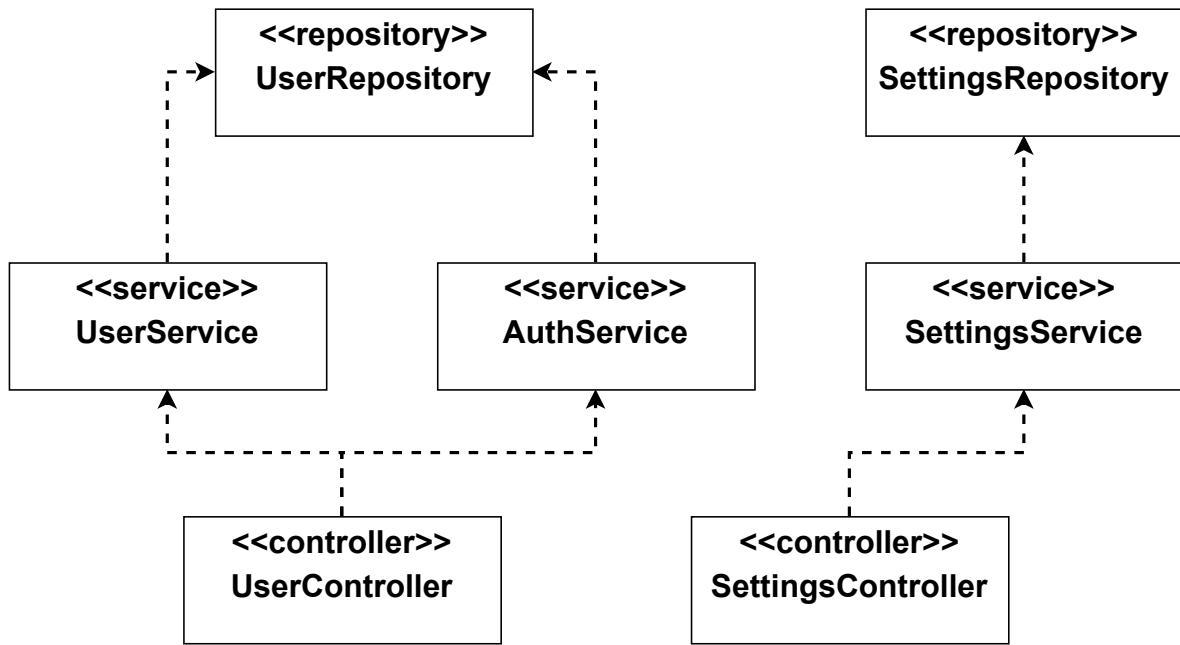
Rysunek 14. Diagram wdrożenia

3.4 Serwis użytkowników i ustawień

Program ten jest serwerem HTTP wystawiającym API typu REST do komunikacji z frontendem. Przechowuje dane w lokalnej, relacyjnej bazie danych - *MariaDB*. Aplikacja jest napisana w języku Python i wykorzystuje popularny framework do aplikacji internetowych - *Flask*. Architektura wprowadza podział na warstwy:

- kontrolery – definiują endpointy REST i obsługę zapytań;
- serwisy – zawierają funkcjonalność i logikę biznesową;
- repozytoria – zajmują się przechowywaniem i odczytywaniem danych.

Klasy i zależności pomiędzy nimi ukazane są na diagramie 15.

Rysunek 15. Diagram klas serwisu użytkowników i ustawień

Lista endpointów z opisem:

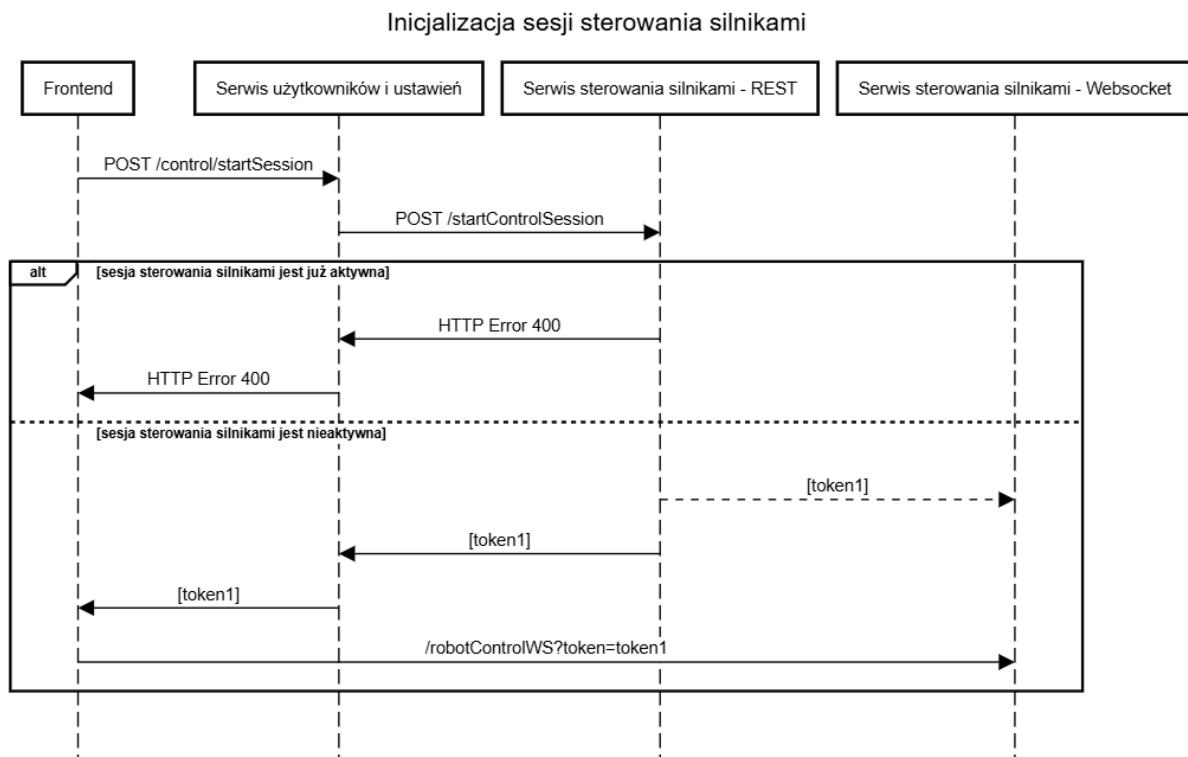
- /add_user – dodawanie użytkownika;
- /users – listowanie użytkowników;
- /users[id] – operacje na konkretnym użytkowniku;
- /login – zalogowanie użytkownika;
- /logout – wylogowanie użytkownika;
- /check_session – zweryfikowanie sesji użytkownika;
- /change_password – zmiana hasła użytkownika;
- /control/startSession – rozpoczęcie sesji sterowania robotem;
- /settings – wylistowanie/zmiana ustawień;
- /zerotier – połączenie do sieci *ZeroTier*;
- /sftp – wylistowanie, zmiana ustawień transferu zdjęć przez SFTP;
- /ip – informacja o adresach IP robota.

3.5 Serwis sterujący silnikami robota

Główna funkcjonalnością tego programu jest przetwarzanie przychodzących komend sterowania silnikami robota i wykonywania ich. Aplikacja napisana jest w języku Python i wystawia serwer *Websockets*, wykorzystując nowoczesny framework do aplikacji internetowych *FastAPI*. *Websockets* to popularny protokół komunikacji używany w przeglądarkach internetowych. Umożliwia ciągłą dwustronną komunikację w ramach jednego połączenia TCP.

Program serwuje też niewielkie REST API w celach zarządzania sesją. Ten interfejs nie jest dostępny z zewnętrz, jedynie dla serwisu użytkowników 3.4, który pośredniczy w inicjalizacji sesji tylko jeśli użytkownik jest już zautoryzowany. Wtedy wydawany jest token sesji, który służy do autoryzacji do serwera Websocket. Jeśli jakiś użytkownik ma już aktywną sesję sterowania silnikami, to nikt inny nie może takiej sesji zacząć do czasu aż sesja zostanie zakończona. Proces ten przedstawiony jest na diagramie sekwencji 16.

Serwer Websocket i REST są uruchamiane jako oddzielne procesy wymieniające się danymi przez kolejkę asynchroniczną.

Rysunek 16. Diagram sekwencji inicjalizacji sesji sterowania silnikami

Wiadomości przesyłane przez Websocket mają popularny format JSON. Przykładowa wiadomość:

```
{
    "type": "motorControl",
    "params": {
        "leftMotor": {
            "thrust": 50
        },
        "rightMotor": {
            "thrust": -25
        }
    }
}
```

}

Wiadomość ta żąda włączenia 50% mocy w lewym silniku i -25% w prawym. W przypadku braku nowych wiadomości od klienta w przeciągu pół sekundy, silniki zostają zatrzymane.

3.6 Serwis kamery

Funkcją tego programu jest strumieniowanie obrazu z kamery robota na żywo oraz regularne robienie zdjęć. Jest on, podobnie jak serwis sterujący silnikami 3.5, napisany w Pythonie i wykorzystuje framework *FastAPI*. Jako że do Raspberry Pi jest podpięta dedykowana kamera, to program może korzystać z dobrzejstw dedykowanej biblioteki w języku Python - *picamera*.

Program strumieniuje obraz w formacie *MotionJPEG*. Jest to prosty format kompresji wideo typu intraframe – każda klatka kompresowana jest oddziennie w formacie JPEG. Protokołem opakowującym jest HTTP. Taki format strumieniowania wideo jest powszechnie wspierany przez przeglądarki internetowe. Aplikacja wspiera rozsyłanie materiału do wielu klientów naraz. Autoryzacja zapytań odbywa się przez ciasteczkę sesji, które jest weryfikowane przez serwis użytkowników i ustawień 3.4.

3.7 Serwis archiwizacji zdjęć

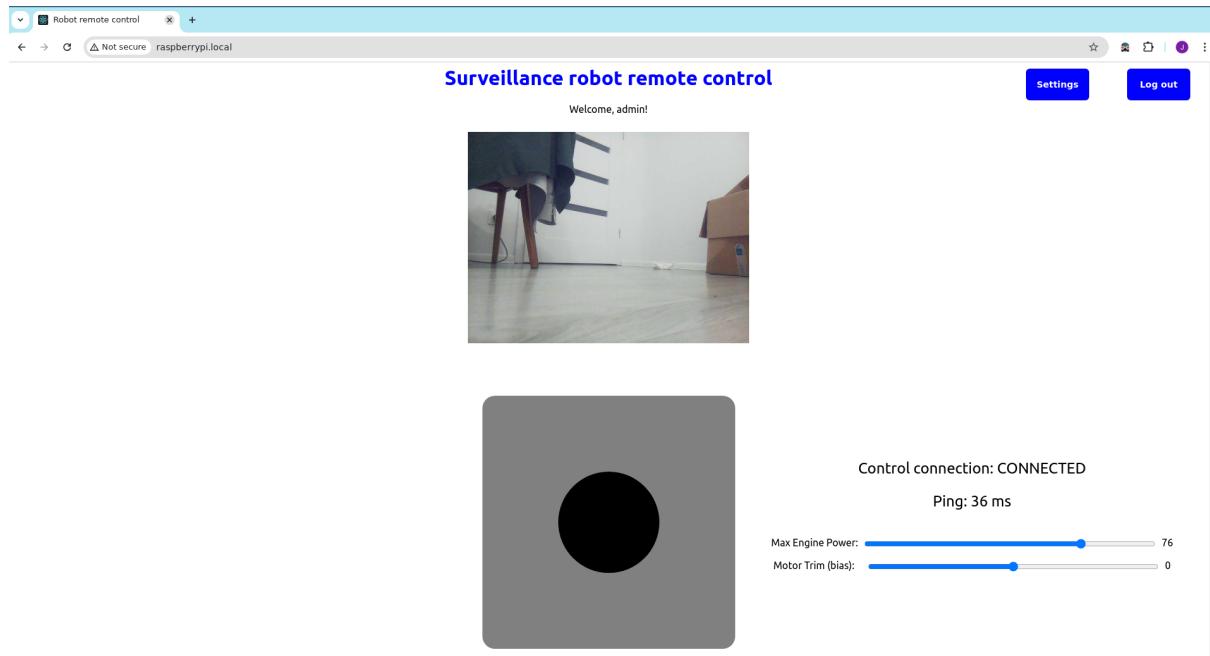
Rolą tego programu jest archiwizacja zrobionych zdjęć na zewnętrznym serwerze. Aplikacja ta jest napisana w języku Python. Pakuje wszystkie zdjęcia z podanego katalogu do formatu ZIP. Następnie przesyła skompresowany plik na zdalny serwer za pomocą protokołu SFTP. Namiary i dane autoryzacyjne są pobierane z lokalnej bazy danych – z tej samej, z której korzysta serwis użytkowników i ustawień 3.4.

We wdrożeniu program ten ma serwis uruchomieniowy *systemd*. Uruchamiany jest okresowo korzystając z systemu *timer-ów systemd*.

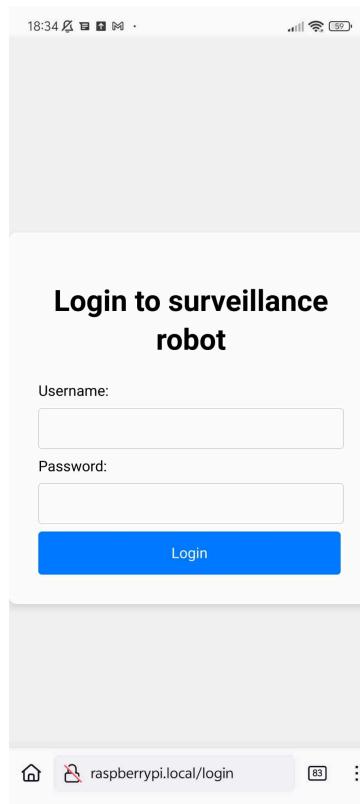
3.8 Strona internetowa

Oprogramowanie pełniące rolę interfejsu użytkownika to strona internetowa. Pierwsza rzecz, którą widzi użytkownik po jej załadowaniu to ekran logowania, który jest pokazany na zrzucie ekranu 17. Po pomyślnym zalogowaniu ukazuje się strona główna. Na niej jest wyświetlany podgląd z kamery robota. Poniżej, automatycznie uruchamia się sesja i interfejs sterowania robotem. Na górze są przyciski do przejścia do widoku ustawień lub wylogowania się. Elementy te są zaprezentowane na zrzutach ekranu strony głównej na dużym ekranie: 18 i na ekranie telefonu: 19.

Rozdział 3. Oprogramowanie

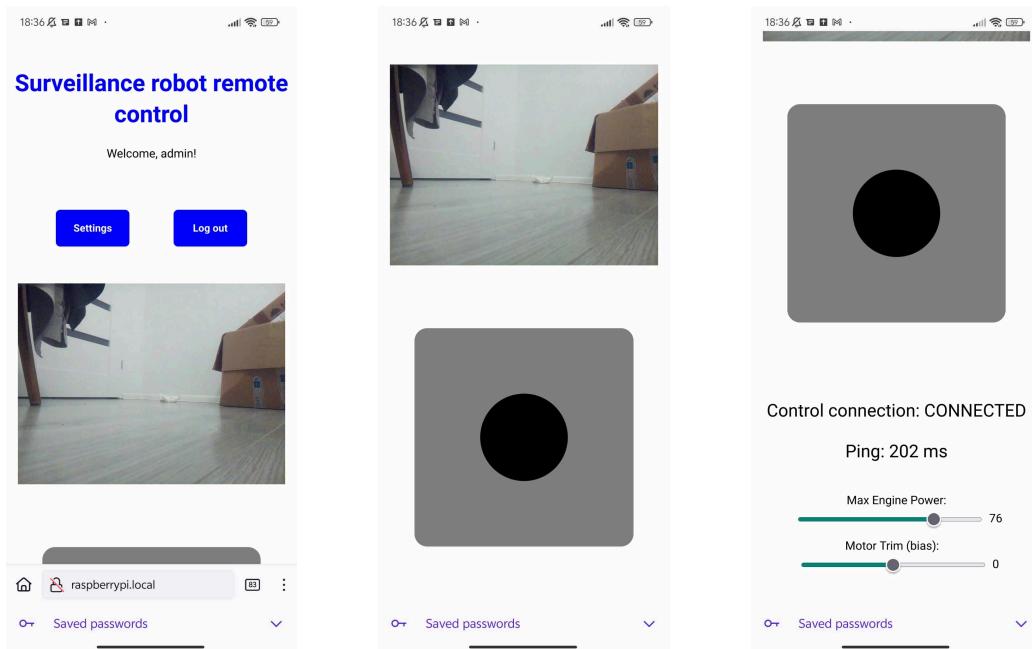

Rysunek 18. Zrzut ekranu strony głównej na komputerze

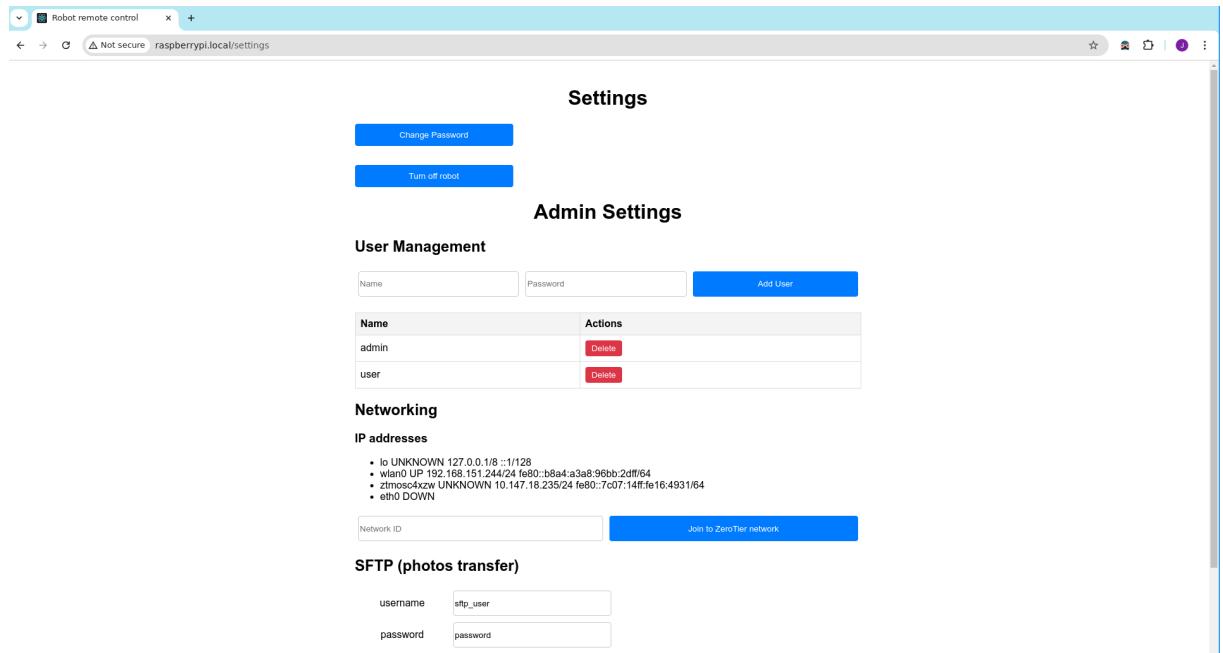
Rysunek 17. Zrzut ekranu strony logowania na telefonie

3.8. Strona internetowa

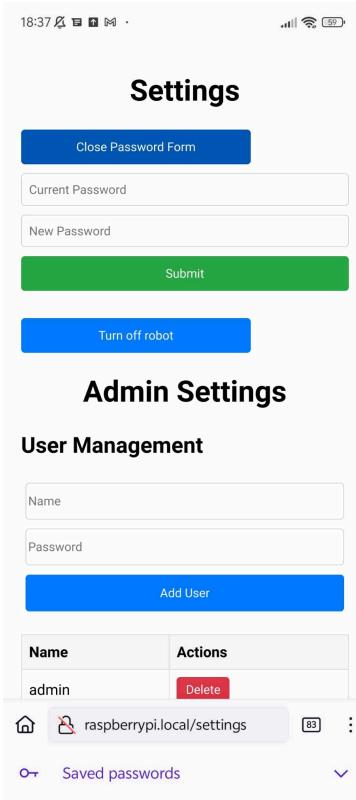

Rysunek 19. Zrzut ekranu strony głównej na telefonie

Po kliknięciu odpowiedniego przycisku na stronie głównej otwiera się strona ustawień. Jej wygląd jest ukazany na zrzutach ekranu w wersji na dużym ekranie: 20 i na ekranie telefonu: 21.

Rysunek 20. Zrzut ekranu strony ustawień na komputerze

Rysunek 21. Zrzut ekranu strony ustawień na telefonie

Z jej poziomu zwykły użytkownik może zmienić hasło do swojego konta bądź wyłączyć robota.

Administrator może:

- dodać użytkownika,
- usunąć użytkownika,
- odczytać adresy IP na wszystkich interfejsach sieciowych robota,
- dodać robota do sieci VPN *ZeroTier*
- odczytać i zmienić dane dostępowe serwera SFTP, gdzie archiwizowane są zdjęcia.

Jeśli chodzi o technologię wykonanie, to nie było tutaj możliwości szerokiego wyboru języków – standardem są HTML i CSS do definicji wyglądu oraz JavaScript do zaprogramowania zachowania. Został wykorzystany najpopularniejszy framework webowy dla Javascript-u – *React*.

3.9 Moduł joysticka do sterowania ruchem robota

Kod strony internetowej odczytuje pozycję joysticka i na jej podstawie oblicza wysterowanie silników. Logika sterowania opiera się o algorytm, który przekłada pozycję joysticka na prędkość obrotową kół. Do skręcania stosowana jest metoda sterowania różnicowego. Im większy wychył joysticka do przodu/tyłu, tym większa prędkość obrotowa kół. Im większy wychył joysticka w lewo/prawo, tym większa różnica prędkości obrotowej kół. Kod odpowiedzialny za te obliczenia: 1.

```
1 function rescaleJoystickPos(posValue) {  
2     const pos = Math.abs(posValue) * 100  
3     if (pos <= JOYSTICK_DEADZONE) return 0  
4     else {  
5         return (pos - JOYSTICK_DEADZONE) / (100 - JOYSTICK_DEADZONE) * 100  
6     }  
7 }  
8 function handleJoystickMove(position) {  
9     const power = rescaleJoystickPos(position.y)  
10    const turn = rescaleJoystickPos(position.x)  
11    let outsideWheelSpeed = power  
12    let insideWheelSpeed = (100 - turn) * power / 100  
13    if (position.y < 0) {  
14        outsideWheelSpeed *= -1  
15        insideWheelSpeed *= -1  
16    }  
17    if (position.x > 0) {  
18        leftMotThrust.current = outsideWheelSpeed  
19        rightMotThrust.current = insideWheelSpeed  
20    } else {  
21        leftMotThrust.current = insideWheelSpeed  
22        rightMotThrust.current = outsideWheelSpeed  
23    }  
24 }
```

Listing 1. Kod obliczający moc silników na podstawie wychylenia joysticka

Parametry wysterowania są wysyłane do serwera platformy nieustannie co stały interwał czasu.

Rozdział 4

Testy

Rozdział 5

Podsumowanie

Bibliografia

- [1] Elharrouss, O., Almaadeed, N. i Al-Maadeed, S., „A review of video surveillance systems”, *Journal of Visual Communication and Image Representation*, t. 77, s. 103116, 2021, ISSN: 1047-3203. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jvcir.2021.103116>. adr.: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1047320321000729>.
- [2] Grand View Research, Inc., „Video Surveillance Market Size, Share & Trends Analysis Report By Component (Hardware, Software), By Vertical (Commercial, Residential), By System (Analog Video Surveillance, IP Video Surveillance), By Region, And Segment Forecasts, 2025 - 2030”, Grand View Research, Inc., spraw. tech., 2024.
- [3] Kim, K., Bae, S. i Huh, K., „Intelligent surveillance and security robot systems”, w *2010 IEEE Workshop on Advanced Robotics and its Social Impacts*, 2010, s. 70–73. DOI: [10.1109/ARSO.2010.5679624](https://doi.org/10.1109/ARSO.2010.5679624).
- [4] Meddeb, H., Abdellaoui, Z. i Houaidi, F., „Development of surveillance robot based on face recognition using Raspberry-PI and IOT”, *Microprocessors and Microsystems*, t. 96, s. 104728, 2023, ISSN: 0141-9331. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.micpro.2022.104728>. adr.: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0141933122002575>.
- [5] Rani, V. U., Sridevi, J. i Sai, P. M., „Web Controlled Raspberry Pi Robot Surveillance”, w *2021 International Conference on Sustainable Energy and Future Electric Transportation (SEFET)*, 2021, s. 1–5. DOI: [10.1109/SeFet48154.2021.9375666](https://doi.org/10.1109/SeFet48154.2021.9375666).
- [6] Shin, M. S., Kim, B. C., Hwang, S. M. i Ko, M. C., „Design and implementation of IoT-based intelligent surveillance robot”, *Studies in Informatics and Control*, t. 25, nr. 4, s. 422, 2016.
- [7] Tsakanikas, V. i Dagiuklas, T., „Video surveillance systems-current status and future trends”, *Computers & Electrical Engineering*, t. 70, s. 736–753, 2018, ISSN: 0045-7906. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compeleceng.2017.11.011>. adr.: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0045790617311813>.
- [8] Valentino-Devries, J., Angwin, J. i Stecklow, S., „Document Trove Exposes Surveillance Methods”, *Wall Street Journal*, list. 2011, <<https://www.wsj.com/articles/SB10001424052970203611404577044192607407780>>.

Wykaz skrótów i symboli

Spis rysunków

1	Robot patrolowy firmy SMP Robotics	11
2	Robot patrolowy <i>RB Watcher</i> firmy Robotnik	12
3	Robot patrolowy <i>K5</i> firmy Knightscope	12
4	Gotowa platforma do budowy robota jeżdżącego	14
5	Nakładka <i>Motor Driver Hat SKU21789</i> na Raspberry Pi	15
6	Schemat połączeniowy	16
7	Zdjęcie robota z góry	17
8	Zdjęcie robota z przodu	17
9	Zdjęcie robota z lewej strony	18
10	Zdjęcie robota z prawej strony	18
11	Zdjęcie robota z tyłu	18
12	Diagram przypadków użycia	19
13	Diagram komponentów	20
14	Diagram wdrożenia	22
15	Diagram klas serwisu użytkowników i ustawień	23
16	Diagram sekwencji inicjalizacji sesji sterowania silnikami	24
18	Zrzut ekranu strony głównej na komputerze	26
17	Zrzut ekranu strony logowania na telefonie	26
19	Zrzut ekranu strony głównej na telefonie	27
20	Zrzut ekranu strony ustawień na komputerze	27
21	Zrzut ekranu strony ustawień na telefonie	28

Spis tabel

Spis załączników